

Sygn. akt III Cz 1433/18

POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SO Andrzej Dyrda (spr.)

Sędziowie: SO Tomasz Pawlik

SO Magdalena Balion - Hajduk

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 2018 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa J. Ś.

przeciwko Bankowi (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w B.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

na skutek zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Rejonowego w Jastrzębiu – Zdroju

z dnia 18 września 2017 r., sygn. akt I C 2223/17

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO Magdalena Balion – Hajduk SSO Andrzej Dyrda SSO Tomasz Pawlik

Sygn. akt III Cz 1433/18

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Jastrzębiu - Zdroju postanowieniem z dnia 18 września 2017r. oddalił wniosek powoda o udzielenie zabezpieczenia powództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Jastrzębiu-Zdroju P. L., sygn. akt Km 1360/16.

Uzasadniając orzeczenie Sąd, przytaczając podstawy prawne zabezpieczenie, a to art. 730 § 1 i § 2 k.p.c., art. 730¹ § 1 k.p.c. oraz art. 755 § 1 pkt 3 k.p.c., stwierdził brak podstaw do zabezpieczenia powództwa albowiem zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw postępowanie w sprawie o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy podlega umorzeniu, z zastrzeżeniem ust. 2, który z kolei stanowi, że jeżeli przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wydano postanowienie w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, dalsze postępowanie w sprawie o nadanie klauzuli wykonalności toczy się według przepisów dotychczasowych.

Zażalenie na to postanowienie wniosła powódka.

W uzasadnieniu wskazała, że wniosek o zabezpieczenie powództwa ma na celu zabezpieczyć klienta banku przed nadmierną próbą generowania zysku przez duży prywatny podmiot finansowy- Bank (...), którego celem działalności

jest pomnażanie zysku, również z pokrzywdzeniem klientów banku. W dalszej części kwestionowała uprzywilejowanie sytuacji prawnej banków w postaci przyznania im niekonstytucyjnego narzędzia, jakim jest (było) (...), na podstawie, którego może dochodzić każdej wykreowanej kwoty zadłużenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Stosownie do regulacji prawnej z art. 730 § 1 k.p.c. w każdej sprawie cywilnej podlegającej rozpoznaniu przez sąd lub sąd polubowny można żądać udzielenia zabezpieczenia, które po myśli art. 732 k.p.c. udzielanej jest na wniosek, a w wypadkach, w których postępowanie może być wszczęte z urzędu - także z urzędu.

Przesłanki takiego zabezpieczenia ustawodawca uregulował w regulacji prawnej z art. 730¹ § 1 k.p.c., zgodnie z którym, udzielenie zabezpieczenia uzależnione jest od wykazania uprawdopodobnienia roszczenia oraz interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia, który stosownie do § 2 tego artykułu, istnieje w przypadku, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie.

Sąd udzielając zabezpieczenia opiera się jedynie na uprawdopodobnieniu podnoszonych i wykazanych przez uprawnione. Przyjęty w niniejszej regulacji prawnej wymóg jedynie uprawdopodobnienia stanowi odejście od ścisłego formalizmu dowodowego. Tym samym uwzględnienie zgłaszanego wniosku następuje w przypadku gdy strona wykaże, choć w sposób nie dający pewności, że powołane okoliczności są wiarygodne i prowadzą do uznania opisanego na ich podstawie stanu faktycznego. Stanowi to więc rygor zdecydowanie słabszy niż w przypadku konieczności udowodnienia tych przesłanek.

Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Katowicach w postanowieniu z dnia 20 września 2012r. (I ACz 850/12), roszczenie jest uprawdopodobnione, jeżeli istnieje szansa na jego istnienie. Wniosek ten może się w ostatecznym rezultacie okazać fałszywy w świetle głębszej analizy stanu faktycznego i prawnego, co jednak nie ma wpływu na ocenę zasadności udzielenia zabezpieczenia, gdyż istotą postępowania zabezpieczającego jest to, że sąd dokonuje jedynie pobieżnej analizy dostarczonego przez wnioskodawcę materiału dowodowego.

Wskazane powyżej uprawdopodobnienie roszczenia, sprowadza się do wykazania prawdopodobieństwa prawdziwości danego faktu i traktowane jest jako środek zastępczy dowodu w ścisłym znaczeniu. Zgodnie z art. 243 k.p.c. uprawdopodobnienie zwolnione jest z zachowania szczegółowych przepisów o postępowaniu dowodowym, co jednak przy ocenie wniosku nie wyłącza stosowania przez sąd dyrektyw wynikających z art. 233 § 1 i 2 k.p.c. Nadto należy zwrócić uwagę, iż uprawdopodobnienie nie może opierać się jedynie na twierdzeniu strony. Uprawdopodobnienie okoliczności faktycznej może nastąpić nie tylko przy pomocy dowodów pisemnych przedłożonych sądowi przez wnioskodawcę, lecz także za pomocą innych dowodów (ze świadków itp.), które wymagają podjęcia przez sąd odpowiednich czynności w postępowaniu dowodowym (porównaj: orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 1951 r., C 398/51). Tym samym uwzględnienie zgłaszanego wniosku następuje w przypadku gdy strona wykaże, choć w sposób nie dający pewności, że powołane okoliczności są wiarygodne i prowadzą do uznania opisanego na ich podstawie stanu faktycznego. Stanowi to więc rygor zdecydowanie słabszy niż w przypadku konieczności udowodnienia tych przesłanek. Powyższe okoliczności dają również podstawę do odejścia od rygorystycznego przestrzegania zasady swobodnej oceny dowodowej, choć nie może prowadzić do dowolnej oceny dowodowej.

Powódka, wnosząc o zawieszenie postępowania egzekucyjnego, kwestionowała niekonstytucyjność bankowego tytułu egzekucyjnego.

Zgodnie z obowiązującym ówczesnie art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe (tekst jednolity: Dz.U. z 2012r., poz. 1376 z późniejszymi zmianami – dalej PrBank) na podstawie ksiąg banków lub innych dokumentów związanych z dokonywaniem czynności bankowych banki mogą wystawiać bankowe tytuły egzekucyjne. Bankowy tytuł egzekucyjny, zgodnie z art. 97 ust. 1 i ust. 2 PrBank, może być podstawą egzekucji prowadzonej według przepisów kodeksu postępowania cywilnego po nadaniu mu przez sąd klauzuli wykonalności wyłącznie przeciwko osobie, która bezpośrednio z bankiem dokonywała czynności bankowej albo jest dłużnikiem banku z tytułu

zabezpieczenia wierzytelności banku wynikającej z czynności bankowej i złożyła pisemne oświadczenie o poddaniu się egzekucji oraz gdy roszczenie objęte tytułem wynika bezpośrednio z tej czynności bankowej lub jej zabezpieczenia. Oświadczenie to powinno określać kwotę zadłużenia, do której bank może wystawić bankowy tytuł egzekucyjny, oraz termin, do którego bank może wystąpić o nadanie temu tytułowi klauzuli wykonalności. Dłużnik może się również poddać egzekucji wydania rzeczy, w przypadku gdy ustanowiono zastaw rejestrowy lub dokonano przeniesienia własności w celu zabezpieczenia roszczenia.

Przepisy umożliwiające wystawianie bankom bankowych tytułów egzekucyjnych zostały uchylone - z dniem 27 listopada 2015r. - art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 25 września 2015r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015r. poz. 1854) celem dostosowania systemu prawa do orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 kwietnia 2015r. (sygn. akt P 45/12). Niemniej jednak, na podstawie art. 11 ust. 3 w/w ustawy, bankowy tytuł egzekucyjny, któremu nadano klauzulę wykonalności na podstawie przepisów dotychczasowych, zachowuje moc tytułu wykonawczego także po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Skoro zatem bankowy tytuł egzekucyjny został wystawiony 13 stycznia 2015r. natomiast postanowienie w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wydano 18 marca 2015r., zastosowanie miały przepisy prawa bankowego i kodeksu postępowania cywilnego w brzmieniu obowiązującym przed dniem 27 listopada 2015r., a w konsekwencji bankowy tytuł egzekucyjny z dnia 13 stycznia 2015r. stanowił skuteczną podstawę do wszczęcia i prowadzenia postępowania egzekucyjnego przeciwko osobie w nim wskazanej.

Powódka podważa natomiast podstawę do dochodzenia roszczenia na podstawie bte, jednakże jak wskazano już powyżej, to wolą ustawodawcy banki zostały uprawnione do korzystania z przyznaných im wcześniej szczególnych uprawnień do 27 listopada 2015r. Nie było zatem podstaw do zawieszenia postępowania, skoro zostało ono wszczęte prawidłowo, choć w oparciu o kontrowersyjny, w swej istocie, tytuł egzekucyjny.

Z tych względów, Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. i art. 397 § 2 k.p.c.

SSO Magdalena Balion – Hajduk SSO Andrzej Dyrda SSO Tomasz Pawlik